

*Strengthening capacities in the Western Balkans countries
to address environmental problems through remediation of high priority hot spots*

COUNTRY COMPONENT SERBIA – Remediation of the Grand Backa Canal

Pregled zakonodavstva Republike Srbije u oblasti zaštite voda

- Zakonodavni okvir -

Vera Cvejic

**Radionica: zakonodavstvo EU u oblasti zaštite
voda**

Ustav Republike Srbije (RS), „Sl.glasnik RS“, br. 35/06.

Čl. 74 uređuje pitanje životne sredine:

- Svako ima pravo na zdravu životnu sredinu i na blagovremeno i potpuno obaveštavanje o njenom stanju.
- Svako, a posebno RS i AP, odgovoran je za zaštitu životne sredine.
- Svako je dužan da čuva i poboljšava životnu sredinu.

Zakonodavni okvir

- Važećim propisima u oblasti voda uređuje se **zaštita voda od zagađivanja, zaštita od štetnog dejstva voda, korišćenje i upravljanje vodama, kao dobrima od opšteg interesa, uslovi i način obavljanja vodoprivredne delatnosti, donošenje i sprovođenje mera zaštite voda, organizovanje, finansiranje i nadzor vodoprivredne delatnosti, kao i meteorološka i hidrolološka delatnost.**
- Odredbe važećih propisa se odnose se sve površinske i podzemne vode, uključujući vodu za piće, termalnu i mineralnu vodu, na granične i državnom granicom presečene vodotoke.

Zakonodavni okvir

- U oblasti zaštite i upravljanja vodama u RS, na snazi su sledeći propisi:
- Zakon o zaštiti životne sredine („Sl. Glasnik. RS” br.135/04, 36/09);
- Zakon o vodama („Sl. glasnik RS” br.46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96);
- Zakon o režimu voda („Sl. glasnik RS”, broj 101/2005);
- Zakon o lokalnoj samoupravi (Sl. glasnik RS”, broj 9/02,33/04,135/04);
- Zakon o komunalnim delatnostima („Sl. glasnik RS”, br. 16/97 i 42/98);
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja (Sl.glasnik RS, br. 135/04, izmene i dopune 08)

Zakonodavni okvir

(nastavak):

- Zakon o hidrometeorološkim poslovanjima od interesa za celu zemlju (Sl. list SFRJ, br. 18/88 i 63/90);
- Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi („Sl. list SRJ”, br.12/98, 44/99, 74/99 i 73/2000);
- Zakon o unutrašnjoj plovidbi („Sl. glasnik SRS”, br. 54/90 i „Sl. glasnik RS”, br. 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05); i podzakonski propisi doneti na osnovu navedenih zakona.
- U oblasti prevoza opasnih materija unutrašnjih plovnim putevima primenjuje se Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list SFRJ”, br. 27/90, 45/9), („Sl. list SRJ” br. 24/94, 28/96, 21/99, 44/99, 68/2002) i podzakonski propisi doneti na osnovu pomenutog zakona.

Međunarodni sporazumi

- RS je ratifikovala sledeće međunarodne ugovore:
- Konvencija o saradnji na zaštiti i održivom korišćenju reke Dunav (Sl. glasnik državne zajednice SCG, br. 2-2/2003); punopravno članstvo u Međunarodnoj komisiji za zaštitu reke Dunav (ICPDR) – 9.8.2003.
- Okvirni sporazum o slivu reke Save, protokol o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu reke Save i sporazuma o izmenama (Sl. glasnik državne zajednice SCG Međunarodni ugovori, br. 12/2004).

Zakon o zaštiti životne sredine “Sl.glasnik RS”, br. 35/04, 36/09.

- Ovim zakonom uređuje se integralni sistem zaštite životne sredine kojim se obezbeđuje ostvarivanje prava čoveka na život i razvoj u zdravoj životnoj sredini i uravnotežen odnos privrednog razvoja i životne sredine u RS.
- Čl.23 uređuje zaštitu voda:
- Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode ispuštati u vode uz primenu odgovarajućeg tretmana, na način i do nivoa koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i količine vode i koji ne umanjuje mogućnost njihovog višenamenskog korišćenja.

Zakon o vodama „Sl.glasnik RS“, br. 46/91.

- Oblast zaštite voda od zagađivanja u RS u najvećoj meri uređena **Zakonom o vodama** za celu teritoriju.
- Reguliše zaštitu voda, zaštitu voda od toksičnih materija, upravljanje vodama od opšteg interesa, uslovi i metode upravljanja, organizacija, finansiranje vodoprivrede i nadzor nad sprovođenjem zakona,
- Primenjuje se na površinske i podzemne vode, uključujući vodu za piće, termalne i mineralne vode.

Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja

Sl.glasnik RS, br. 135/04.

- Uređuje uslove i postupak izdavanja integrisane dozvole za postrojenja i aktivnosti koja mogu imati negativne uticaje na zdravlje ljudi, životnu sredinu ili materijalna dobra, vrste aktivnosti i postrojenja, nadzor i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine.
- Prema preliminarnom spisku u RS ima 244 postrojenja koja podležu izdavanju integrisane dozvole na osnovu zakona,
- **Do danas nije izdata ni jedna integrisana dozvola.**

Podzakonska akta

- Plan za zaštitu voda od zagađivanja ("Sl. glasnik RS", br. 6/91),
- Uredba o klasifikaciji voda ("Sl. glasnik SRS", br.5/68),
- Uredba o kategorizaciji vodotoka ("Sl. glasnik SRS", br.5/68),
- Pravilnik o opasnim materijama u vodama ("Sl. glasnik SRS", br. 31/82),
- Pravilnik o opasnim materijama koje se ne smeju unositi u vode ("Sl.glasnik, br. 3/66 i 7/66),
- Pravilnik o načinu i minimalnom broju ispitivanja kvaliteta otpadnih voda ("Sl. glasnik SRS", br. 47/83),

Podzakonska akta

- Pravilnik o uslovima koje moraju da ispunjavaju preduzeća i druga pravna lica koja vrše određenu vrstu ispitivanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda ("Sl. glasnik RS", br. 41/94),
- Uredba o visini naknade za korišćenje vode, naknade za zaštitu voda i naknade za izvađeni materijal iz vodotoka za 2008. godinu (Sl.glasnik RS, br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 29/2008),
- Uredba o klasifikaciji voda međurepubličkih vodotoka, međudržavnih voda i voda obalnog mora Jugoslavije ("Sl. list SFRJ", br. 6/78).

Podzakonska akta

- Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Službeni list SRJ", br. 42/98 i 44/99),
- Pravilnik o načinu određivanja i održavanja zona sanitarne zaštite izvorišta vodosnabdevanja ("Službeni glasnik RS", br. 92/08),
- Pravilnik o kvalitetu i drugim zahtevima za prirodnu mineralnu vodu, prirodnu izvorsku vodu i stonu vodu ("Sl.list SCG, br. 53/05),
- Pravilnik o metodologiji za izradu integralnog katastra zagađivača,
- Odluka o određivanju granice vodnih područja ("Sl.glasnik SRS", br. 29/90),
- Uredba o kriterijumima za određivanje najboljih dostupnih tehnika, za primenu standarda kvaliteta, kao i za određivanje graničnih vrednosti emisija u integrisanoj dozvoli (Sl.glasnikRS, br. 84/2005).
- Itd.

Monitoring i kontrola kvaliteta voda

- Sistematski monitoring i kontrolu kvaliteta voda vrši RHMZ po Programu sadržanom u Uredbi o sistematskom ispitivanju kvaliteta voda koji svake godine donosi Vlada.

Kvalitet rečnih voda u RS

- Analiza raspoloživog fonda podataka ukazuje na veliku disproporciju između zahtevanog i trenutnog stanja kvaliteta rečnih voda u Srbiji.
- Utvrđeno je da je kvalitet površinskih voda u Srbiji bio na nivou zahtevanih klasa samo na 15 profila, od 160.
- **Na samo 2,5% merenih profila kvalitet vode omogućuje njeno višenamensko korišćenje.**
- Na svim ostalim stanicama vodotoci su povremeno ili stalno izvan klase propisane Uredbom o kategorizaciji vodotoka.

Kvalitet vode: Veliki bački kanal “Bezdan – Bečej”

- Uredba o kategorizaciji vodotoka:
Bezdan - Vrbas IIa; Vrbas - Becej IIb

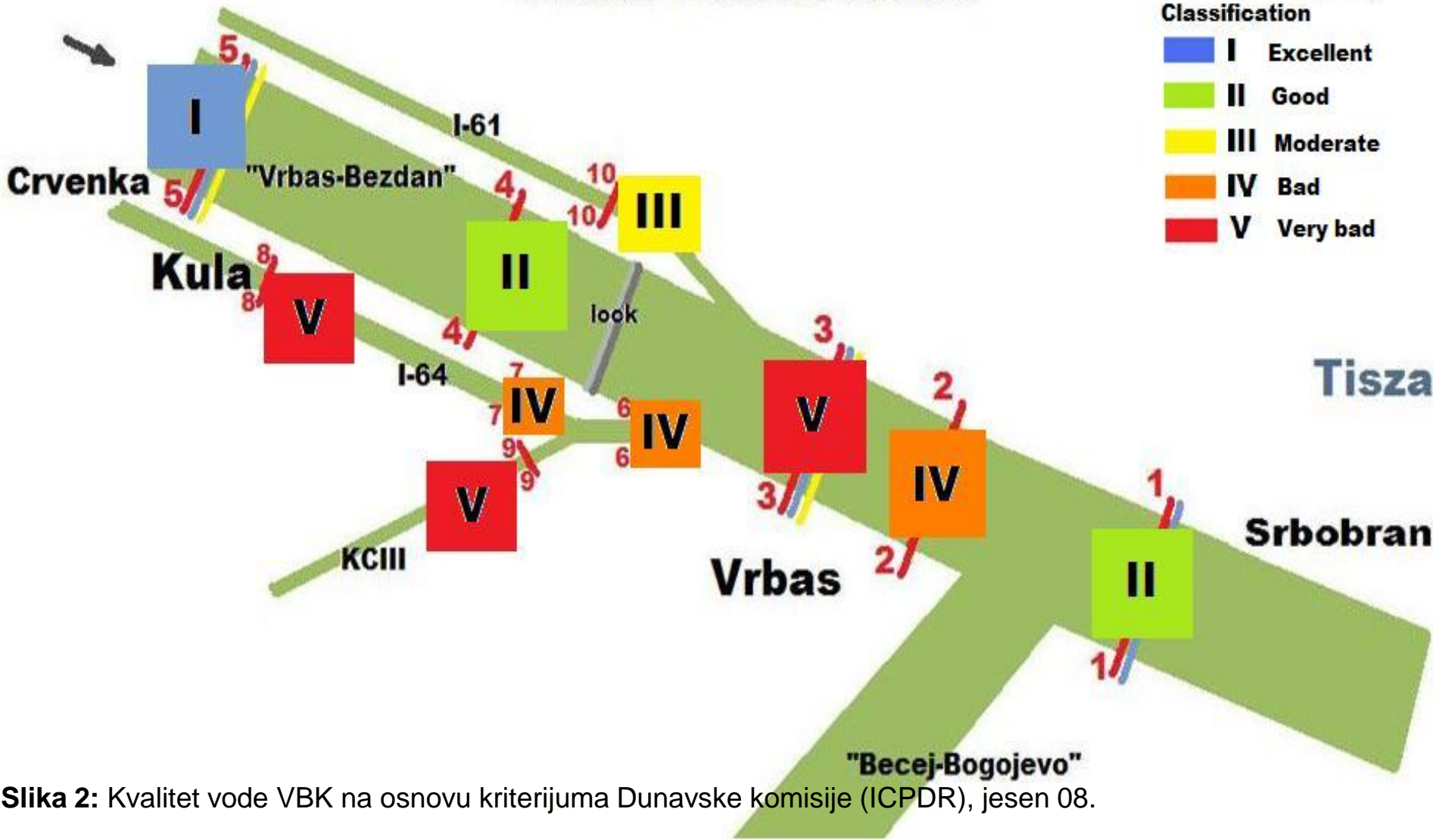
26.06.2008 10:13

Danube

Monitoring Profiles "Grand Backa Canal"

Key:
ICPDR Water Quality
Classification

- I Excellent
- II Good
- III Moderate
- IV Bad
- V Very bad

Slika 2: Kvalitet vode VBK na osnovu kriterijuma Dunavske komisije (ICPDR), jesen 08.